

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 30 Σεπτεμβρίου 1933

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 44

Ἡ ΜΑΤΙΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΗ

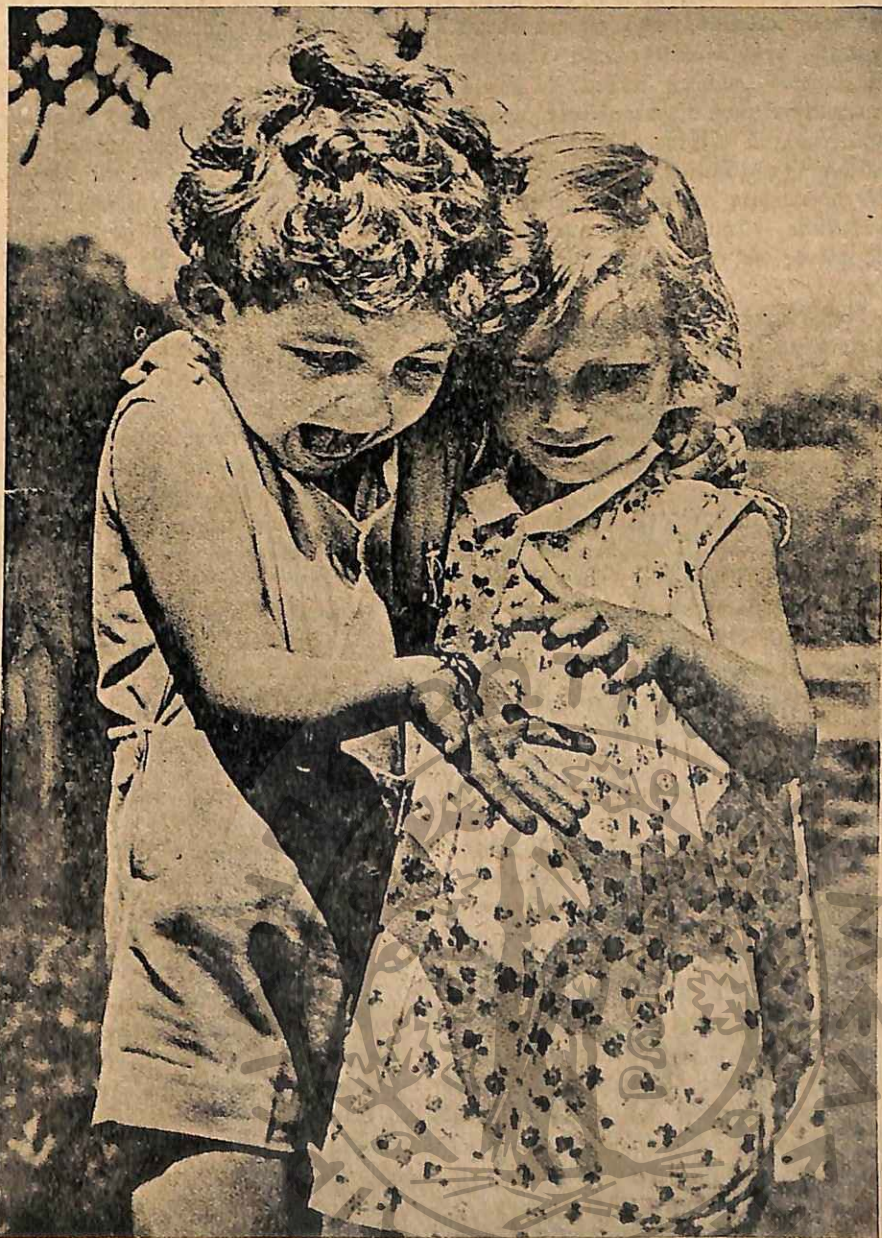
Ἡ Ματίνα Ἀλεξίου εἶν' ἓνα κο-
ρίτσι δεκαπέντε χρονῶν, πάνω κά-
τω. Ἐχει τελειώσει τὴν τρίτη καὶ
πάει στὴν τετάρτη τάξη τοῦ Γυμνα-
σίου. Ὁ πατέρας τῆς εἶναι δημόσιος
ὑπάλληλος· κατώτερος ὑπάλληλος σὲ
κάποιο ὑπουργεῖο. Αὐτὸ δὲν εἶναι
χωρὶς σημασία γιὰ τὴν ἱστορία μας.

Ἡ Ματίνα κάθεται στὸ παράθυρο
τῆς καμαρούλας τῆς συλλογισμένη.
Στ' αὐτιά τῆς ἀντηχοῦνε οἱ φωνές
τῶν φιλινάδων, τῆς τῆς ἀντικρυνῆς μο-
νοκατοικίας· οἱ δεσποινίδες Καλοχαι-
ρέτα, οἱ κόρες τοῦ βιομήχανου, ἐδῶ
καὶ μιὰ βδομάδα εἶχανε φύγει γιὰ τὸ
Εὐλόκαστρο. Μέρη πολλὰς πρὶν, γε-
μίζανε τὸ μικρὸ κῆπο τοῦ σπιτιοῦ
τους, δπου συχνὰ πῆγαινε ἡ Ματίνα
καὶ παίζανε, καθὼς καὶ τὸ δρόμο κι'
ὀλόκληρη τὴ γειτονιά, μὲ τὰ ξεφω-
νητὰ τους: Εὐλόκαστρο — Εὐλόδο-
καστρό... Καὶ τὴν ὥρα πού ξε-
κινούσαν μὲ ταυτοκίνητό τους, ἀφοῦ
τὴ χαιρετήσανε, φώναζαν: Ζήτη το
Εὐλόκαστρο! Κι' ὁ μικρὸς Πέτρος, ὁ
ἀδελφούλης τους, πού καθόταν δι-
πλα στὸ σωφὲρ, ξεφώνιζε κι' αὐτός:
Εὐ-λό-καστρο, Εὐ-λό-καστρο! ἐνῶ
μαζί, πάνω στὸν ἴδιο χρόνον, ζουλοῦσε
τὴν κόρνα τοῦ αὐτοκινήτου.

Εὐλόκαστρο...

Τί δὲν τῆς θυμίζει αὐτὴ ἡ λέξη τῆς
Ματίνας! Πέρου ὁ μπαμπᾶς τῆς εἶ-
χε πάρει ἄδεια ἓναν ὀλάκερο μῆνα
κι' εἶχανε παραθερίσει στὸ Εὐλόκα-
στρο. Εἶχανε νοικιάσει ἓνα μικρὸ
σπιτάκι κατὰ τὴ βίλλα τοῦ Καλο-
χαιρέτα. Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὰ ἐξοχικὰ
σπιτάκια δυὸ συμμαθητριῶν τῆς· τῆς
Εὐρυκάλῃς Πετράκη καὶ τῆς Ὀλγας
Μανιά. Ἀκόμα, ἂν εἶχε γνωρίσει δυὸ
τρὲς οἰκογένειες πού κάθε χρόνον
περνοῦσαν τὸ καλοκαίρι τους στὸ
μέρος αὐτό. Τί ὠραῖα πού εἶχαν πε-
ράσει! Τί παιχνίδια στὴν ἀκροθαλασ-
σιά! Τί ἐκδρομές! Τί θαυμάσιος εἶ-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

ΤΟ ΖΟΥΖΟΥΝΙ

—Ἰδέε, Μίνα, περπατεῖ πάνω στὸ χέρι μου... Μή! μὴν τάγγιξες! θὰ πετάξῃ!

ναι ο «Πεντοιάς», με τις πυκνές του σκιές την ημέρα και τη νύχτα με το φεγγαρόφωτο. Ύστερα, θυμόταν τη μεγάλη έκδρομή με το καΐκι. Σηκώθηκαν με τα χαράματα: ήταν καμιά τριανταριά πρόσωπα, χώρια τον καπετάνιο και τους δυο του ναύτες. Ανοίχτηκαν στη θάλασσα, κι' ένα φρέσκο αεράκι τους πήγε σε διόμιση ώρες αντίκρου στη Στεριά. Έμειναν εκεί ως τζαμποεσήμερο κολιμπησαν, έφαγαν, κοιμήθηκαν — δηλαδή κοιμήθηκαν οι μεγάλοι — κι' όταν ο ήλιος πήρε να γέρνει, ξαναμπαρκάρισαν για να γυρίσουν.

Όσο όμως ευνόικτο είχανε το πρωί τον αέρα, τόσο ενάντιος γύρισε προς το βράδυ. Τι τους ένοιαζε ωστόσο; υπήρχε τέτοιο κέφι, τέτοια χαρά, ή θάλασσα, σπρωγμένη από τ' αεράκι, κροτάλλιζε σαν υπόκρουση στα πλευρά του καΐκιού, που σε κάθε του στροφή, όταν ο καπετάνιος τ' έφερνε «άλακάπα» για τη βόλτα, τα πανιά του χτυπούσαν σε φτερούγες πελώριου πουλιού. Έτσι με βόλτες ταξιδεύανε οχτώ δλάκερες ώρες. Κι' ήταν βραδυά με πανσέληνο, κι' ο Κορινθιακός, άσημένιος, άνηχοσε απ' τις φωνές και τα γέλια της συντροφιάς.

Όλ' αυτά συλλογιέται τώρα η Ματίνα και μελαγχολεί. Ο πατέρας έφετος δεν πήρε άδεια. Φυσικά, ένας φτωχός υπάλληλος δεν μπορεί κάθε χρόνο να παραθερίζει στην έξοχή, κι' έτσι πρέπει να περάσουν όλο το καλοκαίρι στην Αθήνα. Όμως οι φιληνάδες της, ή Αθηνούλα κι' ή Σμαράγδα του Καλοχαιρέτα κι' ή Όλγα κι' Ειρηνούλα θάχουν άνταμώσει και θα περάσουν μαζί το καλοκαίρι. Θάχουν πάει ακόμα στο Ευλόκαστρο ή Αλίκη, ή μικρή Αλεξαντρινή κι' ή Πετρούλα από τον Πειραιά. Κι' απ' όλη την περσινή παρέα, μόνο ή Ματίνα θάλειπε. Απ' τη σκέψη της αυτή την έδγαλε ή φωνή του Ταχυδρόμου:

— Δεσποινίδα Ματίνα! Αλεξίου. Ένα γράμμα γι' αυτήν! Ένα γράμμα που δεν έπερίμενε! Τι αίσθήματα δε νιώθουμε σά λαβαίνουμε ένα τέτοιο γράμμα! Από πού είναι; Από ποιόν νάσαι; Τι να μάς φέρνει; Καλές ειδήσεις, κανένα ευχάριστο μήνυμα, ή κάτι που θα μάς λυπήσει; Πολλοί σ' αυτές τις περιστάσεις δεν τ' ανοίγουν άμέσως: το γυρίζουν από δω, το κοιτάζουν από κει, προσπαθούν να διαβάσουν τις σφραγίδες, να μαντέψουν τι τους κρύβει ο φάκελος. Άλλοι το πέρνουν, το σκίζουν νευρικά, καταστρέφουν το φάκελλο και πέφτουν με τα μούτρα στο διά-

βασμα. Άλλοι πάλι τ' ανοίγουν προσεχτικά-προσεχτικά, κοιτάνε πρώτα την υπογραφή κι' ύστερα το διαβάζουν ήσυχα κι' άργά, όπως ένας καλός κρασοπατέρας, που ξέρει να χαρή τ' ποτήρι του.

Η Ματίνα είναι από τους βιαστικούς. Έέσκισε το φάκελλο και διάβασε το γράμμα μονορούφι: «Άγαπημένη Ματίνα, έχουμε όλες μαζευτεί εδώ, όλη ή περσινή τρελλοπαρέα. Δε λείπεις παρά έσύ. Και πόσο αυτό μας χασίζει! Πόσο ή άπουσία σου μάς είναι αίσθητη! Μιλούσαμε ακριβώς για σένα και για το περσινό καλοκαίρι, χτες το βράδυ, την ώρα που γυρίζαμε από τη Σικιά, απ' το μονοπάτι της ακροθαλασσιάς, όταν ή Όλγα έφριξε την ιδέα — πάντα ή Όλγα κατεβάζει ιδέες — να σε προσκαλέσουμε να περάσης λίγον καιρό μαζί μας. Η πρόταση έγινε δεκτή μ' ένθουσιασμό. Συνεννοηθήκαμε και με τους μεγάλους. Όλοι είναι σύμφωνοι. Θά μένης από ένα μερόνυχτο με κάθε μιά από μάς. Θάσαι φιλοξενούμενη όλων μας και θα περάσουμε έξοχα. Σε περιμένουμε δίχως άλλο και κοίταξε νάρθης όσο μπορείς γρηγορότερα. Σε φιλούμε γλυκά, οι φίλες σου.» Ακολουθούσαν έδω έξη κοριτσίστικες υπογραφές και, τέλος-τέλος, φγουράριζε και τ' όνομα του Πετράκη, με κάτι έτοιμόρροπα κεφαλαία.

Σάν τελείωσε το άρθρο, ή Ματίνα, πήγε να ξεφωνίση από χαρά. Φίλησε το γράμμα, πήδηξε πάνω στο κρεβάτι της, πήρε μιά τομποκι κι' ύστερα έτρεξε να φιλήση τη μητέρα της.

— Μητερούλα, χρυσή μου μητερούλα, δε θα μ' αφήσης να πάω; Αλήθεια, μητερούλα;

— Τι είναι τουτό το ξαφνικό πάλι; Ησύχασε, παιδάκι μου, και πές μου τι συμβαίνει.

Μα πού να ήσυχάση! Έτρεχε από δω, γυρνούσε από κει κι' όλο έλεγε, κι' όλο παρακαλούσε. Είπε κι' έπαθε ή μητέρα της για να μπορέση να καταλάβη τι τρέχει.

— Να δούμε τι θα πη ό πατέρας σου.

— Α! όταν το μιλήσης έσύ, όταν τον παρακαλέσουμε κι' οι δυό μας, δε θα μάς άρνηθη; Έλα, καλή μου μητερούλα.

Ευτυχώς ό μπαμπάς δεν έφερε πολλές δυσκολίες και το ταξίδι άποφασίστηκε Έτοιμάστηκε βιαστικά ή άλλη μέρα έραψε καινούριο φουστανάκι και την παραπάνω, αυγή-αυγή, ήταν στο σταθμό του τρένου της Πελοποννήσου, Μπαρκάρησε. Χαι-

ρέτησε τη μητέρα της που τη συνώδεψε, και το τραίνο ξεκίνησε.

Αφήσανε πίσω την Πόλη. Σε λίγο τρέχανε στον κάμπο της Αττικής. Στρίψανε τον Κορυδαλό, προχώρησαν προς την Έλευσίνα, περάσαν απ' τα Μέγαρα και το Μεγάλο Πεύκο, κι' έχοντας έλοένα δίπλα τους το Σαρωνικό, ήσυχο και μ' ένα χρώμα γαλάζιο ανοιχτό, τραβήσανε προς την Κακή-Σκάλα, τους Αγίους Θεοδώρους και τον Ισθμό. Η Ματίνα, όλο αυτό το διάστημα, καθόταν δίπλα στο ανοιχτό παράθυρο του βαγονιού και κοιτούσε τον κάμπο, τη θάλασσα, τα δέντρα, τα μοναχικά σπιτάκια. Πού και πού συναντούσαν μικρά κοπάδια πρόβατα, ό βοσκός, άμύλητος, άκουμπόυσε όρθιος στο ραβδί του και κοιτούσε πέρα μακριά. Για μιά στιγμή γυρνούσε άργά, έφριχνε μιά ματιά στο τραίνο που περνούσε, και μετά ξανάπερνε την πρώτη του θέση κι' άκινησία. Όταν φτάσανε στη γέφυρα του Ισθμού ή Ματίνα κρεμάστηκε έξω απ' το παράθυρο να δη το κανάλι. Ένα βαπόρι που περνούσε την ίδια ώρα, της φάνηκε σαν παιδικάτικο παιχνίδι σε αυλάκι νερού.

Ύστερ' απ' την Κόρινθο, όπου το τραίνο σταμάτησε περισσότερη ώρα από τους άλλους σταθμούς, κλήσανε προς τον κάμπο της Κορινθίας, ταξιδεύοντας πάντα ακροθαλασσιά. Τι πλούσιος, τι ευτυχισμένος ό κάμπος! Κι' ήταν στην «καλή του ώρα». Παντού άμπέλια. Και καθώς ό τρύγος δεν είχε άρχίσει, τα κλήματα ήταν βαρειά φορτωμένα καρπό. Άσπρα, σουλτανιά και φιλόρωγα, κόκκινα σά ρουμπίνια.

Τέλος, αφού πέρασε ένα σωρό χαριτωμένα χωριουδάκια, το τραίνο έφτασε στο Ευλόκαστρο. Είχε τηλεγραφήσει, κι' έτσι ή ύποδοχή «υπήρξε μεγαλοπρεπής». Τριγυρισμένη απ' όλη την παρέα πήγε πρώτα στο σπίτι των Καλοχαιρέτα. Από κει θάκανε την άρχή και κει θάμενε και την τελευταία μέρα. Τη μιά μέρα για την Αθηνούλα την άλλη για τη Σμαράγδα — έτσι είχε συμφωνηθεί.

Δύσκολο είναι να γράψη κανείς για τη φλύαρη φασαρία έφτά κοριτσιών. Μπορούμε μόνο να σημειώσουμε πως μιά στιγμή που ή Ματίνα κι' ή Αθηνούλα μέινανε μόνες, είπε ή δεύτερη.

— Να δής; σουχω και μιά έκπληξη για το τραπέζι. Η άλλη θέλησε να ζητήσει περισσότερες εξηγήσεις μ' αυτό άναμεταξύ ήρθαν οι άλλες και δε μπόρεσε. Έμεις, ωστόσο, μπορούμε να τη μάθουμε την έκπληξη ά-

πο τώρα. Γνωστή σ' όλες τις φιληνάδες της ήταν ή άδυναμία της Μαρτίνας για ένα είδος κροκέτες: κάτι πατατοκεφτέδες, που τη συνταγή τους την είχε ξεσηκώσει από κάποιον όδηγό μαγειρικής. Λοιπόν, αυτό τ' άγαπημένο της φαί είχε παραγγείλει ή Αθηνούλα να έτοιμάσουν για τη φιλοξενούμενή της. Κι' αλήθεια, ή χαρά της Μαρτίνας ήταν μεγάλη.

— Αν περισέψουν, να μου κρύψετε και για το βράδυ, παρεκάλισε.

Έτσι έγινε και το βράδυ έφαγε πατατοκεφτέδες. Περίεργο όμως: και την άλλη μέρα στο σπίτι της Όλγας είχανε το ίδιο φαί. Έφαγε με άρετη όρεξη, όμως δεν εξήγησε να της φυλάξουν και για το βράδυ. Πρόση όμως ήταν ή έκπληξη της, όταν την τρίτη μέρα, που την φιλοξενούσαν στης Ειρηνούλας, ή μητέρα της τελευταίας, πριν ακόμα σερβίρει, της είπε:

— Η κόρη μου μάς είπε πως τρελάινεστε για πατατοκεφτέδες. Ελπίζω αυτοί που έτοιμάσαμε σήμερα να σας άρέσουν.

Πώς να δυσαρεστήση την τόσο καλή οικοδέσποινα, λέγοντάς της πως τώρα δυό μέρες, συνέχεια, έτρωγε το ίδιο φαί και θα προτιμούσε κάτι άλλο. Έπρεπε να το τιμήση μάλιστα, δείχνοντάς της όρεξη εξαιρετική.

Μα το κακό δε σταμάτησε ως έδω: το άγαπημένο φαί την παρακολουθούσε σε κάθε σπιτί: κάθε φιληνάδα της είχε κάμει την ίδια σκέψη. Ήταν τόσο γνωστή ή προτίμησή της αυτή για τους πατατοκεφτέδες που καμιά δε σκέφτηκε το κωμικό ένδε χόμένο της πατατοκεφτεδοφαγίας.

Έτσι και στης Πετρούλας έγινε το ίδιο. Μα είχε πιά ξεχειλίσει... ό στόμαχος. Άδύνατο να κατεβάση μπουκιά. Οι άνθρωποι άνησούχσαν.

— Μήπως άρρώστησε;

— Ναί: κάποια μικρή άδιαθεσία: μα δεν είναι τίποτα: θα πάρη μιά άσπιρίνη και θα της περάση. Όμως δε θα μπορέσω να φάω τίποτα.

— Τι κρίμα! λέει ή Πετρούλα. Κι' έμεις που έτοιμάσαμε το φαί που σ' άρέσει. Δεν πειράζει: μένεις άλλη μιά μέρα σε μάς και το ξαναφήνουμε.

Σάν έμεινε μόνη με τη φιληνάδα της ή Ματίνα ξέσπασε σε κλάμματα.

— Τι σου συμβαίνει;

Με δάκρυα στα μάτια της εξήγησε την ιλαροτραγωδία των φιλόξενων γευμάτων και την παρακάλεσε να έλδοποιήση και τις άλλες με τη της ξαναμιλήσουν για πατατοκεφτέδες. Η Πετρούλα, σάν μπήκε στο νόημα, χύθηκε σάν άνεμος στο σπιτί και κρατώντας την κοιλιά της άπ'

τά γέλια, έδωσε άναφορά για την άδιαθεσία της φιλοξενούμενης. Ύστερα πήρε σάβρα τα γύρω σπιτία, και μαζεύοντας τη μιά ύστερα απ' την άλλη, όλα τα μέλη της κοριτσосуμμορίας, έκαμαν διαδήλωση και με σύνθημα το άγαπημένο φαί της Μαρτίνας ξεκίνησαν να τη βρουν: Πά τά τόκε-φτέδες!

Αντιάλλαξε το σπιτί δλόκληρο σάν έφτασαν. Ακούοντας τη φασαρία, ή Ματίνα κλειδώθηκε στην κάμαρα. Έγινε πολιορκία κανονική

και συνθηκολόγησε. Όστόσο το σύνθημα έμεινε. Όπως κάθε λέξη που τη μεταχειρίζονται πολύ, τρέφτηκε και χωρούσε κάθε νόημα και σημασία. Παντού, στα παιχνίδια, στα μπάνια, στους περιπάτους, στις έκδρομες άντηχούσε σάν ίαχή πολεμική: Πά-τά-τοκε-φτέδες!

Σάν τελείωσαν οι μέρες της φιλοξενίας και γύρισε στην Αθήνα, ή Ματίνα, σπιτί της, βρήκε νάχουν πατατοκεφτέδες!..

(Μίμνσις)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Ο ΜΑΝΤΑΠΟΛΑΜΗΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Σ'.

Ο καϊμένος ό Μανταπολάμης έτριβε τα μάτια του. Οι έχθροί του ήταν αυτοί που έβλεπε στα πόδια του γονατιστούς; Μα τί έπαθαν; Γιατί δεν τον άρπαξαν να τον ρίξουν στο ποτάμι;

Αξαφνα άκουσε τον άρχηγό να του λέη:

— Μεγάλε Άσπρο!... συγχώρεσέ μας!... δεν το ξέραμε...

Και τότε κατάλαβε: Τάλευρι τον είχε άσπρίσει και τον έπαιρναν γι' Άσπρο, Ευρωπαίο! Κι' επειδή οι Άραπάδες τους τρέμουν τους Ευρωπαίους — έχουν βλέπετε, κανόνια και ντουφέκια — ποιος θα τολμούσε πιά να τον άγγίξη;

Σάν ξευπνος που ήταν, ό Μανταπολάμης πήρε άμέσως ύφος ήγεμονικό και τους είπε:

— Δεν πειράζει... για πρώτη φορά σ'άς συγχωρώ. Τώρα πάρετε πόδι! Γρήγορα!

Και μ' επιταχτική χειρονομία, ό Άσπρος των Άσπρων τους έδειξε την πόρτα.

Στη στιγμή οι Άραπάδες έγιναν καπνός. Κι' ό Μανταπολάμης κι' ή γριά Άραπίνα ξελύθηκαν από τα γέλια.

Ύστερα ό Μανταπολάμης τίναξε από πάνω του τάλευρια. Ξανάγινε Άραπάκι κι' είπε της καλής γυναίκας που τον έσωσε:

— Σ' ευχαριστώ πολύ, κυρούλα! Αν δεν ήσουν έσύ, θα με είχαν φάει οι κροκόδειλοι. Μα οι κουτο αραπάδες έφυγαν και βέβαια δεν θα ξαναγυρίσουν. Άς τους αφήσουμε να νομίζουν πως εγώ ό Μανταπολάμης είμαι μασκαρεμένος, Άσπρος, και να με φοβούνται. Σε παρακαλώ να μην πής σε κανένα τίποτα.

Η γριά του το υποσχέθηκε κι' ό Μανταπολάμης έφυγε καμαρωτός και περήφανος, για να γυρίση στην καλύβα του. Οι Άραπάδες, που ήταν άπόξω, του έκαμαν τόπο να περάση με μεγάλο σεβασμό.

—“Ο Άσπρος τῶν Άσπρων! ψιθίριζαν μεταξύ τους τὸ νοῦ μας! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἡ τύχη τοῦ Μανταπολάμη ἄλλαξε. Κανέναν δὲν πείραζε τὸ καλὸ παιδί. Οἱ ἄλλοι Ἀραπάδες τὸν ἀφιναν ἥσυχο νὰ κἀνὴν τὴ δουλειά του. Κι’ ἐπειδὴ εἶχαν πάντα τὴν ἰδέα πὼς ἦταν Εὐρωπαῖος μασκαρεμένος, ἀνώτερος κι’ ἀπὸ τὸν ἀφέντη τους, ποὺ ἡ Ἐταιρεία τὸν εἶχε στείλει νὰ τοὺς ἐπιβλέπη, ἅμα τὸν ἐβλεπαν, συμμαζεῦντοιν ἀμέσως. Ἀφηναν τὴ φλυαρία, τὰ παιχνίδια, τὰ στεῖα, κι’ ἐπεφταν στὴ δουλειά μὲ τὰ μούτρα.

Ὁ Μανταπολάμη ἀπὸ μέσα του γελοῦσε.

«Καὶ ποῦ νᾶξεραν — συλλογιζόταν — πὼς εἶμαι κι’ ἐγὼ Ἀράπη; σὰν κι’ αὐτούς. Ἀμέσως θὰ μάρπαζαν νὰ μὲ πετάξουν στὸ ποτάμι. Τώρα, αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ ποτέ. Γλύτωσα γιὰ πάντα. Τί καλὸ πρᾶμμα ποὺ εἶναι... τὸ ἀλεύρι!»

(Τέλος τοῦ «Μανταπολάμη»)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΝΘ ΤΟ ΤΖΙΤΖΙΚΙ ΤΡΑΓΟΥΔΑΙ

Ὁ μικρούλης ἄφησε τὸ φτυκράκι του. Εἶδε νερατζάκια χάρμα, μικρά-μικρά νερατζάκια, καὶ σκέφτηκε πὼς εἶναι καλύτερα, παρὰ νὰ παιδεύεται μὲ τὰ χρώματα, νὰ μαζέψῃ ἀπ’ αὐτὰ γιὰ νὰ γεμίσῃ τὸ κουβαδάκι του. Τὸ ἄδειασε λοιπὸν ἀπ’ τὰ χρώματα. Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ ἔσκυψε κι’ ἐπῆρε, ἀφοῦ τὸ ἔτριψε μὲ τίς ρόγες τῶν δαχτύλων του γιὰ νὰ τὸ καθαρίσῃ ἀπ’ τὰ χρώματα, τὸ ἔφερε σιμὰ στὰ ρουθούνια του: Ἀααάχ... τί ὠραῖα ποὺ μοσχοβολάει! Ὁ μικρούλης, μυρίζοντας, μεθὰ καὶ ξεχνιέται μιὰ στιγμή, σὰ μεγάλος. Καὶ τότε μόνον προσέχει τὸ τραγοῦδι τοῦ τζιτζίκι. Σηκώνει τότε τὰ μάτια καὶ κοιτάζει, ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα μικρὸ ἀνοιγμα τοῦ θόλου, ποὺ σχηματίζουν τὰ πρασινισμένα κλαδιά, τὸν οὐρανὸ. Καὶ γιὰ πρώτη φορά τώρα, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ τὸν ἔφερε ἡ νταντά του στὸν κήπο, σκέφτεται:

— Πές μου, καλέ... Ποῦ εἶναι τὸ τζιτζίκι; Στὸν οὐρανὸ;

Ρωτάει. Κι’ ἡ νταντά του ἀφίνει μιὰ στιγμή τὴν κάλτσά του ἔπλεκε, πάνω στὴν ποδιά της, καὶ καθὼς γυρίζει καὶ τὸν κοιτάζει, γελάει:

— Στὸν οὐρανὸ; Ὁχι, ἀγόρι μου, δὲν εἶναι στὸν οὐρανὸ τὸ τζιτζίκι...

Κι’ ἡ νταντά φέρνει στὴ μνήμη της μιὰ Κυριακὴ ποὺ ἀνέβαιναν, αὐτὴ, ὁ Μπέμπης, ποὺ τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι, κι’ ὁ κύριος ποὺ πήγαινε λίγο πρὶν μπρός, στὴν Ἀκρόπολη. Ὁ μικρούλης εἶχε ρωτήσει καὶ τότε:

— Ποῦ ἀνεβαίνουμε, μπαμπά; Στὸν οὐρανὸ;

«Πὼς τοῦρχειται καὶ γιὰ κάθε πρᾶμμα μελετάει τὸν οὐρανὸ;» σκέφτεται ἡ ἀπλοϊκὴ γριούλα. Ἐνῶ κατεβάζει τὰ ματογυῶλια στὴ μύτη της, γιὰ τὴν πόνεσε τὸ σύρμα τοὺς ὅλο στὴν ἴδια μεριά. Κι’ ἐπειδὴ ἡ σκέψη της δὲ μπορεῖ νὰ πάῃ παρὰ πέρα, τοῦ δίνει τὴν ἀπόκριση:

— Ὁχι... Τὸ τζιτζίκι εἶναι στὸ δέντρο ἀπάνω, παιδί μου, κι’ ἀπὸ κεῖ εἶναι ποὺ τὰκούς νὰ τραγουδάει. Σ’ ἀρέσει ὅπως τραγουδάει;

Τὴν ἴδια στιγμή σκύβει, γιὰ νὰ δῇ πίσω ἀπὸ τὰ ματογυῶλια της: Τί περίεργο! Πὼς σοῦ σεβαρεύεται ξαφνικά-ξαφνικά τὸ παιδί αὐτό! Τὸ κάνει χάζι, ἔτσι ἐκστατικὸ ποὺ τὸ βλέπει ἡ κυρὰ-Μάρθα.

Κι’ ἀλήθεια, γιὰ τὴν ῥώτησε ὁ μικρούλης ἀνὰ τὸ τραγοῦδι τοῦ τζιτζίκι ἔρχεται ἀπ’ τὸν οὐρανὸ; Γιατί, ἐκείνη τὴν Κυριακὴ ποὺ ἀνέβαινε μὲ τὴν κυρὰ-Μάρθα καὶ τὸ μπαμπά του στὴν Ἀκρόπολη, ῥώτησε ἀνὰ ἀνεβαίνοντες τὸν οὐρανὸ:

Χμ... Ποιὸς ξέρει. Ἴσως ὁ μικρούλης νὰ μάντευε πὼς στὴν Ἀκρόπολη πάνω, ποὺ ἀνέβαινε μὲ τὴν νταντά καὶ τὸ μπαμπά του, θ’ ἀντίκρυζε τὰ ἐρείπια ἐνὸς κόσμου, ποῦ, ἀν ἦταν μεγάλος, θὰ ἤξερε ὅτι, ἕναν καιρὸ, ἦταν ἕνα θαῦμα. Γιατί ἀλήθεια ἕνα θαῦμα θὰ ἦταν ποῦ, ὅσο σκέφτεται κανεὶς πὼς δὲ ζῇ στὴν ἐποχὴ ποὺ ὑψωνόταν ἀκέραιο, γιὰ νὰ αἰσθανθῇ μπρὲς στὸ μεγαλεῖο του πὼς δὲ ζῇ στὴ γῆ. μ’ ἀνάμεσα στὴ γῆ καὶ τὸν οὐρανὸ, ριγεῖ. Μὰ καὶ τοῦ τζιτζίκι τὸ τραγοῦδι, ποὺ μόνον ποὺ μυρίζεται κανεὶς τὸ ἄρωμα ποὺ ἀναδίνουν οἱ καρποὶ, τὸ διαισθάνεται σὰν τὸν ἐπισημότερο ὕμνο στὴ Φύση, ποὺ ἀπὸ σπέρμα γίνεται βλαστὸς, κι’ ἀπὸ βλαστὸς κορμός, κι’ ἀπὸ κορμὸς κλαρί, κι’ ἀπὸ κλαρί ἀνθός, κι’ ἀπὸ λουλούδι καρπός, — καρπὸς ποὺ θὰ δεχτῇ τὸ ἄρωμα τοῦ ἡλίου, θὰ τὸ ρουφήξῃ ἀπλοῦστα καὶ θὰ τὸ μετουσιώσῃ σὲ χρώμα, — ἐπειδὴ ὁ μικρούλης ἰώρα ποῦ μυρίζει τὸ μικροσκοπικὸ νεραντζάκι, εἶναι ἡ πρώτη φορά ἀπὸ τὴν ὥρα, ποὺ τὸν ἔφερε ἡ νταντά του στὸν Κήπο, ποὺ τὸ προσέχει, ἴσως νὰ σκέφτεται, πὼς ἔτσι ὠραῖα καθὼς ἀντηχεῖ στ’ αὐτιά του, δὲν μπορεῖ παρὰ σὰν κάτι ὑπεβλητικὸ νὰ ἔρχεται κι’ αὐτὸ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἢ ἀνάμεσα ἀπ’ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν

γῆ, πρᾶμμα ποὺ δὲν ξέρει νὰ τὸ πῇ, γι’ αὐτὸ ρωτᾷ ἀνὰ ἔρχεται ἀπ’ τὸν οὐρανὸ

Μὰ ὁ θαυμασμὸς ποὺ αἰσθάνεται δὲν κρατᾷ περισσότερο. Τὰ μικρὰ κεφαλάκια κουράζονται, ὅταν τὰ πασχολῇ μόνον μιὰ σκέψη. Ἔτσι ὁ μικρούλης ἀπλώνει τὸ χέρι νὰ πάρῃ κι’ ἄλλο νερατζάκι καὶ τώρα, καθὼς πέφτει στὸν πάτο τοῦ μικροῦ-κουβᾶ, ἀκούγεται ἕνας σκληρούτσικος κρότος. Μὰ καὶ ἡ νταντά δὲν μπορεῖ νὰ χασομερήσῃ ἄλλο. Ἀρκετὰ ἔκανε χάζι τὸ μικρούλης, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ πὼς τοῦρχειται καὶ μελετάει κάθε φορά τὸν οὐρανὸ. Καὶ πιάνει κι’ αὐτὴ νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν κάλτσά του πλέκει.

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΚΑΛΙ

Εἰς τὸν Θεόκριτο παραπονεῖτο μιὰ μέρα ὁ νέος ποιητὴς Εὐμένης. «Τώρα δυὸ χρόνια πέρασαν ποὺ γράφω κι’ ἕνα εἰδύλλιο ἔκαμα μονάχα, τὸ μόνον τέλειόν μου ἔργον εἶναι. Ἀλλ’ ὅμως εἶν’ ὑψηλὴ, τὸ βλέπω, πολὺ ὑψηλὴ τῆς Ποίησης ἡ σκάλα, κι’ ἀπ’ τὸ σκαλὶ τὸ πρῶτο ἐδῶ ποῦ [εἶμαι] ποτὲ δὲν θάναίβω ὁ δυστυχισμένος!»

Εἶπ’ ὁ Θεόκριτος: «Αὐτὰ τὰ λόγια ἀνάγκιστα καὶ βλασφημίαι εἶναι. Καὶ ἀν ἦσαι στὸ σκαλὶ τὸ πρῶτο, πρέπει νὰσαι ὑπερήφανος κι’ εὐτυχισμένος. Ἐδῶ ποῦ ἔφθασες, λίγο δὲν εἶναι. Τόσο ποῦ ἔκαμες, μεγάλη δόξα. Κι’ αὐτὸ ἀκόμη τὸ σκαλὶ τὸ πρῶτο πολὺ ἀπ’ τὸν κοινὸ τὸν κόσμον ἀπέχει. Εἰς τὸ σκαλὶ γιὰ νὰ πατήσῃς τοῦτο, πρέπει μὲ τὸ δικαίωμά σου νὰσαι Πολίτης εἰς τὸν Ἰδεὸν τὴν Πόλιν. Καὶ δύσκολο στὴν πόλιν ἐκείνην εἶναι καὶ σπάνιο νὰ σὲ πολιτογραφήσουν. σὴν ἀγορὰ της βρῖσκες νομοθέτες ποὺ δὲ γελά κανένας τυχοδιώκτης. Ἐδῶ ποῦ ἔφθασες, λίγο δὲν εἶναι. Τόσο ποῦ ἔκαμες, μεγάλη δόξα!»

Κ. Π. ΚΑΒ ΦΗΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUBUIS

— Συνέχ. ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ἀ, ἔτσι;

— Ναί. Κι’ ἀκόμα γιὰ εἶχε καὶ πολὺ ὠραία φωνή. Κελαῖδοσες πραγματικὰ σὰν πουλί. Ὅταν ἔδιναν συναυλίες στὸ καζίνο, ἐπῆγαινε κι’ αὐτὴ καὶ τραγουδοῦσε. Κι’ ἐδῶ ἀκόμη τὴν ἔλεγαν: «Δὴ Λάρκ». Γιατί παρακάτω ἀπὸ ἐδῶ ἔχουμε ἕνα καζίνο. Τὸ καλοκαίρι μάλιστα ἔρχεται πολὺς κόσμος γιὰ τὰ μπάνια, ἀλλὰ ἀπ’ αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι μεγαλύτερη ἡσυχία. Γι’ αὐτὸ τῆς ἄρρεσε τῆς κυρίας Λάρκ νὰ ἔρχεται νὰ κάθεται σὲ μᾶς. Ὡ, πολὺ μᾶς λείπει ἡ καλὴ κυρία. Ἀγαποῦσε τὴν Πέρτυ κ’ ἡ Πέρτυ τὴν ἀγαποῦσε. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς εἶχε μεγάλη σημασία γιὰ τὴν καλὴ γριά — κι’ οἱ δύο τοὺς ἔκταναν παρέα μιὰ χαρά. Τὸ μπαούλο ποὺ μᾶς ἄφησε δὲν τὸ εἶχαμε ἀνοίξει ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγε αὐτὸς ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ τρεῖς φορές ποὺ τινάξαμε τὰ ρούχα γιὰ νὰ μὴν τὰ φάῃ ὁ σκόρος.

— Εἶχε ἕνα σωρὸ ἄσπρα φορέματα στὸ μπαούλο, εἶπε ἡ Μπέττυ. Πάντοτε ἄσπρα φοροῦσε ἡ Λάρκ. Ὅταν ἦταν στὸ σπίτι, ναί, εἶπε ἡ κυρία Ρός. Ὅταν ὅμως ἔδιναν ἔξω φοροῦσε πάντοτε ἀσπρόμαυρα. Ποτέ της δὲν ἔδωκε χρωματιστὰ φορέματα. Δὲν θὰ τῆς ἄρεσαν φέινεται, ἢ μπορεῖ νὰ εἶχε πένθος. Δὲν ξέρω. Δὲν τὴν ρώτησα ποτέ μου, γιὰ τί ἦταν πολὺ καλὴ κυρία, ἀλλὰ δὲν τῆς ἄρεσε καὶ πολὺ νὰ κουβεντιάζῃ. Μονάχα τραγουδοῦσε. Ὡ, τί ὠραῖα ποὺ τραγουδοῦσε.

— Πόσο θὰ ἤθελα νὰ τὴν ἀκούσω! εἶπε ἡ Μπέττυ.

— Γιὰ τὴν ὥρα, παπαγαλάκι, ἔκανε ὁ Ριχάρδος, θὰ πάθῃ τὸ στομάχι σου ἀνὰ ἔχῃς σκοπὸ νὰ κατὰβροχθίσῃς ὅλο τὸ πλοῦμ κέικ τῆς κυρίας Ρός. Πάρτε τὸ πιάτο, κυρία Ρός, σὰς παρακαλῶ. Καθὼς βλέπετε, παρ’ ὅλο ποὺ φορεῖ μακρυὰ φουστάνια καὶ ποὺ μοιάζει λίγο ἢ πολὺ μὲ τὴν κυρία Λάρκ, ἡ μίς ἀπ’ ἐδῶ εἶναι ἀκόμη ἕνα μικρὸ κοριτσάκι.

— Ὁ Θεὸς νὰ τὸ ἔχῃ καλὰ τὸ περιστράκι μου, ἔκανε ἡ ἀγαθὴ κυρία Ρός, κι’ ἄς φάῃ ὅσο τῆς κάνει ὄρεξη. Μόνον μοῦ φαίνεται πὼς γιὰ τὴν ὥρα ἔχει μεγαλύτερη ἀνάγκη νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῇ. Ἡ κάμαρά ἀπάνω εἶναι ἑτοιμὴ καὶ εἶμαι σίγουρη πὼς ἅμα βάλει τὸ κεφάλι της στὸ μαξιλάρι, ἀμέσως θὰ τὴν πάρῃ ὁ ὕπνος.

— Καθόλου, καθόλου, διαμαρτυρήθηκε ἡ Μπέττυ. Δὲ νυστάζω ὅλο-

τελὰ. Μονάχα τούτῃ τὴ στιγμὴ σκεπτόμουν τί θὰ λέῃ ἡ γιὰ τὴν Τζέννη ποὺ δὲν γυρίσαμε στὸ σπίτι.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπασχολεῖ καὶ τὴ δική μου σκέψη, εἶπε ὁ Ριχάρδος. Καὶ ἡ κυρία Κίνοεθ θὰ ἦταν ἀνήσυχη καὶ ἡ μητέρα μου, καθὼς κι’ ἡ ἀδελφὴ μου. Στενοχωριέμαι πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τοὺς στείλω ἕνα τηλεγράφημα γιὰ νὰ τοὺς καθησυχάσω.

— Μπρὸς στὸ ἀδύνατον δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνει τίποτε, δήλωσε φιλοσοφικὰ ὁ γέρο Ρός. Ὁ ταχυδρομικὸς σταθμὸς θρῖσκεται πάνω ἀπὸ τρεῖς χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἶναι ἀμφίβολο ἀνὰ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πάῃ ὥς ἐκεῖ μὲ τὸν καιρὸ ποὺ κάνει.

— Αὐτὰ τοῦ λὲς εἶναι σωστά, Τζίμι, ἔκανε ἡ κυρία Ρός. Μὰ ὁ κύριος βλέπω στενοχωριέται σὰν σκέπτεται πὼς ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἀδελφὴ του θ’ ἀνήσυχουν, καὶ μπαίνω στὴ θέση του.

— Ἐλπίζω, εἶπε ὁ Ριχάρδος, πὼς θὰ φανοῦν λογικοὶ καὶ πὼς θὰ σκεφθοῦν ὅτι θ’ ἀράξαμε κάπου προτοῦ δυναμώσῃ ἡ κακοκαιρία. Ξέρουν ὅτι ἔχω πάρει μαζί μου τὸν Μίλλερ, ποὺ εἶναι πολὺ καλὸς ναυτικός, καὶ πὼς τὸ κάτω κάτω δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ κάνω τρέλλες κι’ ἰδίως ὅταν ἔχω παιδιά μαζί μου.

Καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἔδειξε τὴν Μπέττυ καὶ τὸν Τζάκ.

— Σὲ πόση ἀπόσταση ἀπὸ ἐδῶ βρῖσκεται τὸ Γκρήνμπορδ, ρώτησε ὕστερα τὸν κύρ-Ρός.

— Καμμιά δεκαρὶά χιλιόμετρα ἀπὸ τὸν δημόσιον δρόμον καὶ ἔξω ἢ ἑφτά πηγαίνοντας γιὰ τὸ γιὰ τὸ. Μὰ δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε σκοπὸ νὰ πάτε ἀπόψε. Αὐριο θὰ ζεψῇ τὴ γέρινη φοραδίτσα μου στὴν παλιά μου τὴ σοῦστα καὶ θὰ κοιτάξω νὰ σὰς πάω ἐγώ.

Ὅλους μαζί ὅμως δὲν σὰς χωράει νὰ σὰς πάρω, κι’ ἄλλωστε, ἀνὰ φτιάξῃ ὁ καιρὸς, μπορεῖ νὰ θέλετε καλύτερα νὰ γυρίσετε μὲ τὸ κότερό σας.

— Ἐννοία σας καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ξαναπατήσω πιά τὸ πόδι μου στὸ κότερο! φώναξε ἡ Μπέττυ. Χμ, ὠραῖα ἐκδρομὴ ἔκανα, μὰ τὴν ἀλήθεια, μὲ τὴν περίφημη αὐτὴ «Φτερωτὴ».

— Ἡ «Φτερωτὴ» εἶναι ἕνα πρῶτης τάξεως κρᾶδι, διαμαρτυρήθηκε ὁ Ριχάρδος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πῇ τίποτα ἐναντίον της. Κράτησε στὴν

τρικυμία καλύτερα ἀπ’ ὅτι τὸ περίμενα.

— Δὲ λέω ὅχι. Μὰ δὲν ἔχω καμμιά ὄρεξη νὰ γυρίσω στὸ Γκρήνμπορδ μὲ τὸ κότερο. Προτιμῶ νὰ πάω στὰ σίγουρα.

— Ἐννοία σου, κοκκίνα μου, ἔκανε ἡ ἀγαθὴ κυρία Ρός, ποὺ ἐντωμεταξὺ εἶχε ἀνάψει ἕνα σπαρματσέτο, θὰ γίνῃ ὅπως θέλεις. Γιὰ τὴν ὥρα, ἔλα νὰ κοιμηθῇ.

— Εἶμαι πολὺ στενοχωρημένη ποὺ δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω κανένα καλὸτερο δωμάτιο, συνέχισε ὅταν ἀνέβασε τὴ Μπέττυ στὴν κάμαρά ποὺ γνώριζε κιόλας ἀπὸ πρῖν. Αὐτὴ ἡ κάμαρά δὲν εἶναι καὶ τόσο καλὴ. Μὰ εἶναι στεγνὴ καὶ ζεστὴ, γιὰτί, ὅπως εἶδες, βρῖσκεται πάνω ἀπ’ τὴν κουζίνα.

Οἱ καλύτερες κάμαρες τοῦ σπιτιοῦ, αὐτὲς ποὺ δίνουμε τὸ καλοκαίρι στοὺς νοικάρηδες μας, βρῖσκονται ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Μὰ ἔχουν μείνει τόσο καιρὸ κλειστὲς καὶ εἶναι ὑγρές.

— Αὐτὴ ἐδῶ εἶναι πολὺ ὠραία, εἶπε ἡ Μπέττυ, καὶ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ κοιμηθῶ θαυμάσια.

— Τὸ κρεβάτι εἶναι καλὸ καὶ μαλακὸ, εἶπε ἡ καλὴ γριά, καὶ τὰ σεντόνια τὰ ζέστανα στὸ τζάκι πρὶν τὰ στρώσω. Ὅριστε κι’ ἕνα νυχτικὸ ποὺ τὸ πήρα κι’ αὐτὸ ἀπ’ τὸ μπαούλο τῆς κυρίας Λάρκ καὶ ποὺ τὸ ζέστανα μαζί μὲ τὰ σεντόνια.

— Ἀχ τί ὠραῖα! ἔκανε ἡ Μπέττυ περνώντας τὰ χέρια της στὸ λεπτὸ καὶ καλοραμμένο ἀσπρόρουχο. Δίχως ἄλλο θὰ ἴδω στὸν ὕπνο μου τὴν ὁμορφὴ κυρία Λάρκ.

Καὶ καθὼς χωνόταν στὸ κρεβάτι της:

— Καληνύχτα σας, κυρία Ρός, ἔκανε τρυφερά.

— Καληνύχτα, πουλάκι μου, ἔκανε ἡ καλὴ νοικοκυρὰ σκεπάζοντάς τὴν προσεκτικὰ. Καλὸν ὕπνο.

Λίγη ὥρα ἀργότερα ἡ Μπέττυ καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι ναυαγοὶ εἶχαν ξεχάσει τίς δυσάρεστες περιπέτειές τους καὶ βρῖσκονταν βυθισμένοι σὲ βαθύ ὕπνο.

Οἱ πρῶτες λάμψεις τῆς αὐγῆς εἶχαν μόλις ἀρχίσει νὰ γλυστρὸν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μισόκλειστα παραθυρόφυλλα τῆς τραπεζαρίας, ὅπου ὁ Τζάκ ποὺ τὸν εἶχε βάλει νὰ κοιμηθῇ στὸν καναπέ, ξύπνησε κι’ ἀνοίξε τὰ μάτια του.

Στὴν ἀρχὴ δυσκολεύτηκε κάπως, ὅπου νὰ κατατοπισθῇ καὶ νὰ ἀντιληφθῇ ποῦ βρισκόταν. Ἐξαφνα ὅμως τὰ θυμήθηκε ὅλα καὶ ἀνακάθησε στὸ κρεβάτι του. Ὅρα πολὺ εἶμαι καθισμένος ἔτσι καὶ βυθισμένος σὲ σκέψεις. Στὸ τέλος σηκώθηκε σιγά-σιγά κι’ ἀθόρυβα, καὶ προσέχον-

τας να μην κάνη φασαρία, έφθρεσε τὰ ρούχα που τού είχε δώσει το περασμένο βράδυ ο γέρο-Ρός.

Αφού έψαξε κάμποση ώρα στα διάφορα έπιπλα, ανακάλυψε στο τέλος ένα καλαμάρι και μιὰ πέννα καθώς και μιὰ παλιά έφημερίδα. Έσκισε το περιθώριο τής έφημερίδας κι' άπάνω σ' αυτό έγραψε:

«Αγαπητή μου Μπέττυ, πηγαίνω σπíti για νά ήσυχάσω την γιαγιά και τις κυρίες Βάν-Κούρτ. Θά σου τó ξε-λεγα από χθές το βράδυ, αλλά φοβόμουν μήπως νομίσης ότι ο δρόμος είναι πολύς για μένα. Μή φοβάσαι όμως, θά τόν κάνω γρήγορα δίχως νά κουραστώ. Θά στείλω τó άμάξι νά σάς πάρη.

Ο άφοσιωμένος σου
Τζάκ»

Υστερα άνοιξε με προσοχή τó παράθυρο, πήδησε έξω και τράβηξε ίσια κατά τó Γκρήνμπορδου ακολουθώντας τó δρόμο τής παραλίας.

Όταν δύο ώρες άργότερα έφθανε στο Ντένιστον, αντίκρυσε τήν κυρία Κίνσεϋ που άνοιγε τά παράθυρα τής κάμαράς της.

—Ω θεέ μου! Έκανε εκείνη μόλις τόν είδε, μή αναγνωρίζοντάς τον τήν πρώτη στιγμή με τά ξένα ρούχα που φορούσε. «Ω, θεέ μου, θά πνίγη-καν ελοι! Καί κατέθηκε βιαστική για ν' άνοίξη τήν πόρτα στο παιδί.

—Καλό μου άγοράκι! Έκανε μόλις τόν είδε από κοντά και τόν έ-γνώρισε, νοιώθοντας όμως ακόμη τά γόνάτά της νά τρέμουν. Τί σάς συνέβη, για όνομα τού Θεού!

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό Α. de GERIOLLES

— Συνέχεια από τó προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ο καθένας θά νόμιζε ότι τήν πρώτη θέση στην καρδιά τού Μουστάκα τήν είχε ο νεαρός εκείνος ταμπουρλιέρης που εϋθύς έξ άρχής είχε φανή τόσο καλός μαζί του. Κι' όμως—κι' οί πιο ήρωϊκές καρδιές έχουν βλέπετε τις άδυναμίες τους— προτιμούσε κι' από αυτόν ακόμη πιδόν νομίζετε; Τό λοχία σιτιστή.

Και γιατί; Άπλούστατα γιατί διατηρούσε ακόμη πικρή άνάνηψη τού ξεροκόμματος που έτρωγε στη σάνη τού άφεντικού του. Κι' έτσι, σά συνετό σκυλί, εϋθύς μετά τήν άφιξή του στο σύνταγμα, είχε τήν έξυπνάδα νά μπή κάτω από τήν αϊγίδα τού σιτιστή, και για νά τού ξεπληρώση τά τραγανιστά κοκαλάκια που τις περισσότερες φορές ήταν σκεπασμένα με άφθονο κρέας, τις παχειές σοϋπες κι' όλες τις άλλες λιχουδιές που τού φύλαγε ο αγαθός λοχίας, ο καλός μας Μουστάκας τού έκανε τά τρυφερότά του χάδια και τού έκελευσε τά έξυπνότερα παιχνίδια του.

Καθένας σ' αυτό τόν άθλιο κό-σμο έχει τις άδυναμίες του. Η λαιμαργία και ή ματαιοδοξία ήταν τά έλαττώματα τού μοναδικού αυτού σκυ-λιού που οί σπάνιες άρετές του είχαν προκαλέσει τόν γενικό θαυμασμό.

Για νάμιασε δίκαιοι, πρέπει νά πούμε ότι τά έλαττώματα αυτά τά χρωστούσε σέ μεγάλο βαθμό στους στρατιώτες που τόν είχαν παραχαϊ-

δέψει και κακομάθει σέ φοβερό βαθμό. Ήταν τó είδωλο των γρεναδιέρων και τούς έσερνε όλους από τή μύτη τούς έκανε ό,τι ήθελε.

Τώρα, αν ο Μουστάκας ήταν περισσότερο γενναίος από λαιμαργός, ή περισσότερο λαιμαργός από γενναίος, αυτό ήταν ένα ζήτημα σπουδαίο που έδωσε άφορμή σέ πολλά μεγάλα στοι-χήματα. Μολαταύτα, ως τó τέλος, τó πρόβλημα αυτό έμεινε άλυτο.

Λίγο καιρό ύστερα άπ' τήν άφιξη τού Μουστάκα, οί γρεναδιέροι ξεκίνησαν για τήν Ίταλία.

Τό νά δη καινούργιους τόπους με τήν πιθανότητα νά λάβη μέρος και σ' ένδοξες μάχες, αυτό ήταν τó μεγαλύτερο όνειρο τού σκύλου μας Και νά που τώρα αυτό τó όνειρο θάδγα-νε άληθινó.

Τό μεγαλύτερο ενδιαφέρον είχε γι' αυτόν τó πέραςμα τού Άγίου Βερνάρδου. Είχε άκουστά για τά ύπέροχα κατορθώματα των ήρωϊκών συναδέλφων του που ζούσαν εκεί, και για χάρη τους έβαλε κατά μέρος τούς συνηθισμένους του άκατάδεχτους τρό-πους, κι' όχι μονάχα τούς φέρθηκε σάν όμοιοι, αλλά τούς έδειξε κι' όλο τó σεβασμό που άξιζαν.

Εκείνοι ήταν ήρωες με τά όλα τους, κι' είχαν κιόλας στο ένεργητικό τους ένα πλήθος σπουδαίες πρά-ξεις, ενώ αυτός ο νεοσύλλεκτος ήταν ακόμη ύποψήφιος για τή δόξα.

Όστόσο, στο ταξίδι αυτό, ο Μου-στάκας άρχισε νά δείχνη στους ευεργέτες του ότι ήταν άξιος νά

κάνη κάτι κι' ότι ήταν πραγματικά ένα σκυλί με στρατιωτικά χαρίσματα.

Πάντοτε καλόκερος, πάντοτε εύ-θυμος και στην παρέα όπως και άλλ-οτε όταν τεμπέλιζε στη στρατώ-να, πάντοτε πειθαρχικός είτε ήταν για νά περπατήσει, είτε για νά στα-θί για τó συσσίτιο, πρόθυμος πάντο-τε νά διασκεδάση τούς στρατιώτες με τά παιχνίδια του, ήταν ή χαρά και τó ξεκούρασμα τού συντάγματός του και στις πιο κοπιαστικές άκόμη ήμέρες.

Σηκώνόταν πρώτος μόλις τó τα-μπούρλο σήμαινε έγερτήριο, έπιθεω-ρούσε τά περίχωρα τού στρατόπεδου και ποτέ δέν ξεκίνησαν οί στρατιώτες για πορεία χωρίς νά έχη πρώτα βε-βαιωθεί ο Μουστάκας πως όλα γύρω ήταν ήσυχα και άσφαλή.

Στην πορεία ο Μου-στάκας πήγαινε πάντα μπρός, βαδίζοντας κοντά στη σημαία. Τήν άφηνε όμως συχνά, κι' όποτε άν-τίκρυζε κανένα φράχτη έτρεχε και χωνόταν μέ-σα και τόν έπιθεωρούσε έξεταστικά, τριγύριζε τά σϋδεντρα, είδοποιούσε τούς στρατιώτες για κάθε τί που τού φαινόταν ύ-ποπτο και καταλάβαινε ακόμη ως και τόν βουδ-ρόλο που έπρεπε νά παί-ξη στις νυχτερινές πο-ρείες.

Όταν πέρασαν τόν Ά-γιο Βερνάρδο! Έφτασαν πάνω από τήν Άλεξαν-δρέττα κι' εκεί τó σύν-ταγμα στρατοπέδευσε. Ο Μουστάκας έγκαταστάθηκε με δλη-τή βολή του και πήρε τις παλιές συ-νήθειές του τού στρατώνα.

Ένα βράδυ λοιπόν, μιὰ από τις ώρατες εκείνες βραδυές τής Ίταλίας τις άστροφώτιστες και μυρωμένες, ο Μουστάκας δέν είχε όρεξη για ύπνο και βγήκε νά κάνη ένα νυχτερινό περίπατο, όταν έξαφνα στά ρουθού-νια του έφτασαν κάτι μυρουδιές ύ-ποπτες.

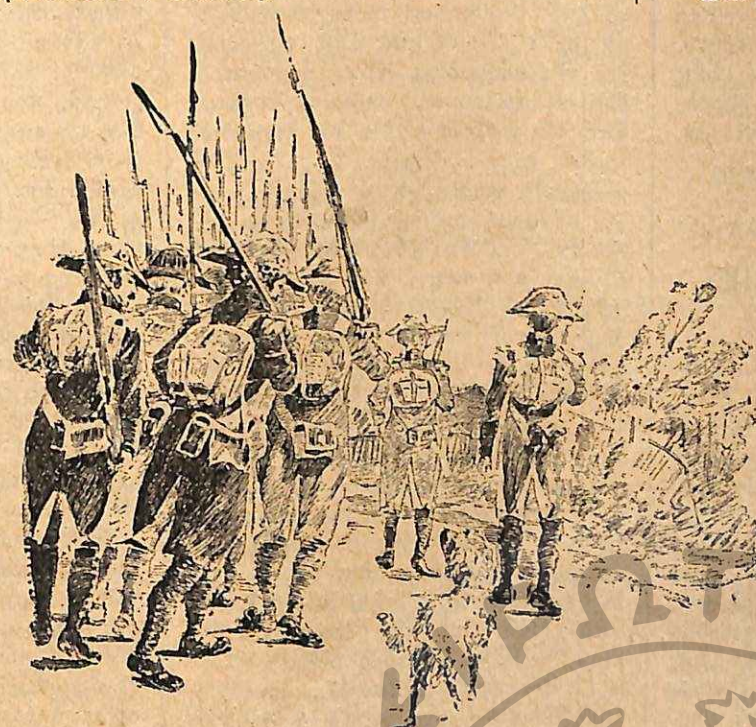
— Για στάσου, έκανε, μυρίζοντας δυνατότερα. Για στάσου, έδω μοϋ μυρίζεται έχθρός με τά όπλα του. Οί Αύστριακοί είναι κοντά μας.

Κι' άλήθεια, ο Αύστριακος στρατός βρισκόταν από κάτω τους, κρυμμένος στην κοιλάδα τού Μπέλμπο ένψ οι Γάλλοι τούς ένόμιζαν ακόμη μακριά.

Με τó μικρό σκυλλίσιο του μυα-λό ο Μουστάκας κατάλαβε ότι αυτό

τό κρυφτούλι δέν σήμαινε τίποτε κα-λό, κι' άγριεμένος, ούρλιάζοντας σά θηρίο, έτρεξε προς τó μέρος των δικών του.

Οί φρουροί που στέκονταν στις προφυλάκες νυσταγμένοι άναστατώ-θηκαν άπ' αυτές τις φωνές και πρό-σεξαν νά ίδουν τί συμβαίνει. Δέν άρ-γησαν όμως ν' αντιληφθούν ότι εί-χαν τόν Αύστριακό στρατό από κάτω τους και φώναξαν εϋθύς στά όπλα! Σέ λίγες στιγμές όλο τó στρατόπεδο βρισκόταν στο πόδι, και οί Αύστρια-κοί άναγκάστηκαν νά φύγουν για νά μην έρθουν σέ σύγκρουση με τούς Γάλλους.

«— Μωρέ, χαρά στην άναιδεια! Έμπρός, έϋστ! τράβα 'πό δώ!» (Σελ. 505, στ. β'.)

Τό άλλο πρωί σ' όλο τó σύντα-μα δέ γινόταν λόγος παρά για τó Μουστάκα. Οί γρεναδιέροι συζητού-σαν με ποιόν τρόπο έπρεπε νά τόν τιμήσουν για τó κατορθώμα του. Άλλοι πρότειναν νά τού στήσουν τόν αδριάντα του και άλλοι νά τόν βάλουν σ' ένα φορείο και νά τόν πε-ριφέρουν θριαμβευτικά γύρω σ' όλο τó στρατόπεδο.

— Μπά, έκανε ο Μουστάκας κο-λακευμένος μ' άνήσυχος κάπως, ό-λες τούτες οί τιμές που λένε νά μοϋ κάνουν δέ μ' ένθουσιάζουν και τόσο. Φοβάμαι εκεί ψηλά που θα με στή-σουν μή φάω καμμιά τούμπα και τό-τε αντίστο μεγαλεία!

Στό τέλος εύτυχώς κατέληξαν σέ μιὰ άπόφαση πολύ πιο πεζή μ' και πολύ πιο ευχάριστη για τόν ήρωϊκό σκύλο. Αποφάσισαν νά τού δίνουν

μια μερίδα φαί παραπάνω, μιὰ με-ρίδα με μπόλικα ψαχνά και σάλτσες που ο γενναίος Μουστάκας θά τήν έκτιμούσε περισσότερο άπ' ό,τι κάθε τι άλλο.

Ο συνταγματάρχης τόν άνέφερε στην ήμερησία διαταγή:

«Στρατιώτα!

Ο σκύλος Μουστάκας, έγένετο άξιος τού στρατεύματος. Είς άντα-μοιβήν τής γενναίας και εύφους διαγωγής του θά έγγραφή εις τόν πίνακα τιμής τού συντάγματος και καθ' έκάστην θά δικαιούται και ήμί-σειαν μερίδα συσσιτίου.»

Ένα βροντερό: Ζήτω ο Μουστά-κας! άντήχησε όμόφωνο.

Ο Μουστάκας δέν ή-ξερε πιά πως νά σταθί άπ' τή χαρά του και άπ' τó καμάρι του.

— Μά τήν άλήθεια, είμαι πολύ τυχερός, συλ-λογιζόταν. Νά με γρά-φουν στον πίνακα τιμής τού συντάγματος, κι' ένός τέτοιου συντάγματος μά-λιστα, τί μεγαλύτερη δό-ξα θέλω! Νά με λογα-ριάζουν για μισό στρα-τιώτη, άφού θά παίρνω μισή μερίδα συσσίτιο, χώ-ρια τούς μεζέδες και τις λιχουδιές που θά μοϋ δίνουν τά φανταράκια. Ο,τι ώνειρευόμουν, όλα τά έχω. Ζήτω τού συν-ταγματάρχη μου.

Κι' όρκίστηκε πως θά φαινόταν άξιος των όσων τού είχαν κάνει και πως θά διπλασίαζε τó ζήλο του και τήν άφο-σίωσή του.

Όταν καμμιά φορά τού περνούσε άπ' τó μυαλό νά κάνη μιὰ ευχαρί-στη έκπληξη στους φίλους του τούς στρατιώτες, έβγαине κινήγι: πρωί-πρωί και φανεωνόταν κουβαλών-τας στο μάγειρα χήνες, κοτόπουλα, γαλοπούλες, ακόμη και λαγούς!

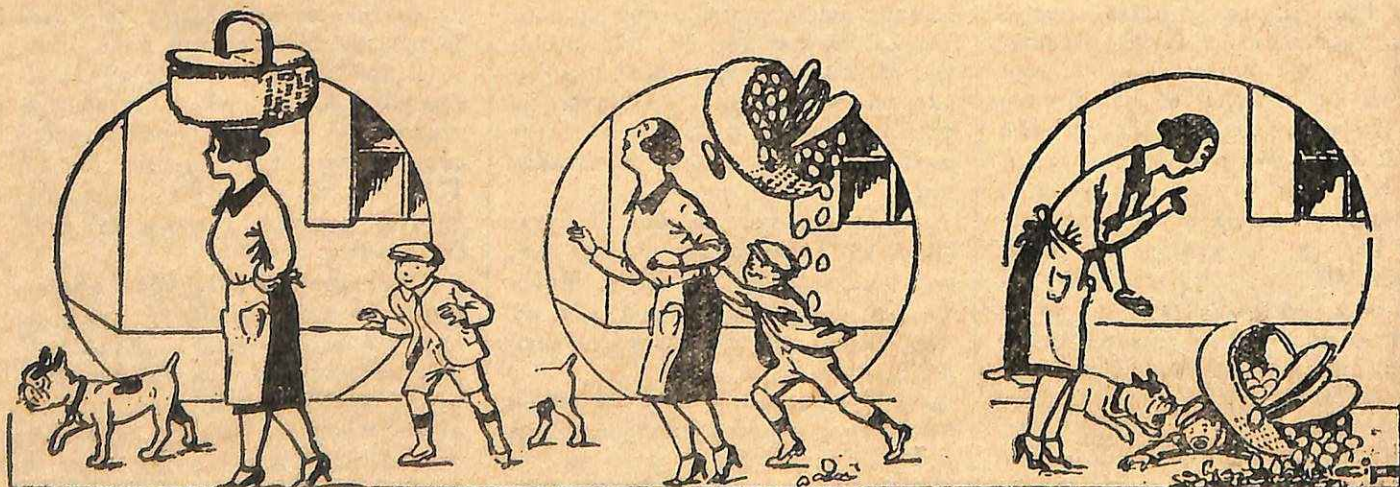
Έννοείται πως οί γρεναδιέροι έ-κτιμούσαν τά πεσκέσια του με τó πα-ραπάνω.

Ακόμη έκτελούσε με τή μεγαλύ-τερη ακρίβεια και κάθε παραγγελία που θά τού έδιναν νά κάνη. Μετέφε-ρε γράμματα χωρίς νά λαθευτή ποτέ του στη διεύθυνση, και μάλιστα ήταν ένθουσιάζόμενος όποτε έκανε τόν τα-χυδρόμο γιατί γνώριζε πως ύστερα από κάθε δρόμο τόν περίμενε για άνταμοιβή ένα κομμάτι ζάχαρη.

Ένα πρωί ο Μουστάκας είχε ά-

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΦΑΡΣΑ ΠΟΥ ΓΥΡΙΖΕΙ ΑΣΧΗΜΑ

[Ίστορία σέ τρεις εικόνες χωρίς λόγια]

κολουθήσει σύμφωνα με τη συνήθειά του το λόγο του σε μια άφιμαχία. Οι στρατιώτες γύριζαν στο στρατόπεδο νικητές, με ό αλανιάρης σκύλος μας δε είχε διαθεση να γυρίσει τόσο γρήγορα. Ξέρουμε άλλωστε πως είχε μια μικρή αδυναμία να περιδιαβάει μες στα κτήματα και στις χωριάτικες αυλές, και διασκέδαζε υπερβολικά τρομάζοντας και κυνηγώντας τις κότες και τα γουρούνια, ακόμη και τις αγελάδες και τα πρόβατα που έτρεχαν εδώ κι εκεί ξετρελλαμένα από το φόβο τους.

Όσο έδειχνε την ημέρα δεν είχε τύχη και δε συνάντησε στο δρόμο του παρά μερικά σπουργίτια, που φτερούγιζαν τσιρίζοντας μόλις περνούσε από κοντά τους, ή τίποτα ψωραλέους γάτους — τους θανάσιμους έχθρους του, που σκαρφάζονταν στα δέντρα.

(Ακολουθεί)

KIMON AAKIANH

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΖΑΪΡΑ ΚΙ' Η ΦΩΤΕΙΝΗ

Άγαπητοί μου,

ΑΥΤΟ το καλοκαίρι πήγα να πολύ συχνά στο θέατρο 'Αλίκης—ένα νεόχτιστο, κομψό και χαρούμενο θερινό θεατράκι, στην οδό 'Ιουλιανού, ανάμεσα Πατησίων και Γ' Σεπτεμβρίου. Πήγα να, που λέτε, πότε βράδυ να ιδώ την παράσταση, πότε μέρα να παρακολουθήσω τη δοκιμή. Κι' αυτό εξαιτίας που έδωσα εκεί δυο έργα μου φέτος, το «Νά ξαναπαίρουν τη γυναίκα σου» που παίχτηκε τρεις εβδομάδες, και τη νέα «Φωτεινή Σάντρου» που παίζεται ακόμα. Γνωρίστηκα λοιπόν με όλους που είχαν εκεί εργασία, ήθοποιους συγγραφείς, μεταφραστές, αντιγραφείς, υποβολείς, σκηνογράφους, μηχανικούς, ηλεκτρολόγους, ταμίες, λογιστές, διαφημιστές, ταξιθέτες, υπηρέτες. Κόσμος όλόκληρος, βλέπετε, εργάζεται σ' ένα θέατρο νύχτα-μέρα, για να πηγαίνεται σεξ με την ήσυχιά σας, να παρακολουθήτε από ένα κάθισμα της πλατείας την παράσταση και να διασκεδάσετε,—από το συγγραφέα που θα γράψει το έργο, κι' από τον ήθοποιό που θα το μάθει, ως τον τελευταίο εργάτη της σκηνής που θα τοποθετήσει τα σκηνικά.

Ανάμεσα σ' αυτούς τους ανθρώπους ήταν και τρία ζώα (λείπουν ποτέ τα ζώα από εκεί που είναι άνθρωποι;) ένας σκύλος, αλήτης, που βρήκε άσυλο και αήχο στο νύχτιστο θέατρο, και δυο γατάκια. Ο σκύλος μπήκε μια μέρα από περιέργεια (κα-

λέ, τί κάνουν εδώ ;» θά ελπε) είδε, του άρεσε, έμεινε και νομίζω πως μένει ακόμα. Τα γατάκια τα κουβάλησαν ζωόφιλοι ήθοποιοι. 'Αλλά χάθηκαν και τα δυο. Γιατ' ήταν τόσο χαριτωμένα κι' είχαν ήμερέψει τόσο μέσα σε πενήντα ανθρώπους που τ' αγαπούσαν και τα κανάκευαν όλοι, ώστε... άλλοι ζωόφιλοι τα κλείψαν.

Το πρώτο ήταν σταχτόμαυρο, και με το μακρουλό του πρόσωπο και τα μακριά του αυτιά θύμιζε λαγό. Μά είχε κάτι ματάκια, τρέλλα! 'Ηρθε, άδάρφιστο ακόμα, τον καιρό που κάναμε δοκιμές στο «Νά ξαναπαίρουν τη γυναίκα σου». Κι' επειδή ήταν γατούλα, οι ήθοποιοι το έβγαλαν Ζαΐρα, με τ' όνομα μιάς από τις ήρωίδες της κομωδίας. Κυκλοφόρουσε σ' όλο το θέατρο σαν νοικοκυρά, δεχόταν από τον καθένα χάδια και λιχουδιές —έγώ π. χ.: έπαιρνα ούζο από το καφενείο χωρίς να μ' άρση, μόνο και μόνο για να δίνω το σκαλμάκι στη Ζαΐρα —κι' ένα μόνο κακό είχε, που έδωσαν στη σκηνή και σε όρα παράστασης. Έννοείται πως τη χαλούσε, γιατί οι θεατές, αντί να προσέχουν στο έργο, πρόσεχαν περισσότερο στη γατούλα που έτρεχε δω κι' εκεί κυνηγώντας βραδυές πεταλούδες —άφρονες πάντα γύρω στα ήλεκτρικά της σκηνής —κι' οι ήθοποιοι στενοχωριόνταν και θύμωναν. Σε μια παράσταση, ο Μυράτ, τη στιγμή που έφυγε απ' το γραφείο του ο Μουσούρης, σήκωσε τη Ζαΐρα από χάρμη, του την έδωσε και του είπε: «Πάρε κι' αυτό τώρα το γατάκι!» Φαντασθήτε τα γέλια των θεατών. Σ' άλλη παράσταση ο Μουσούρης την άρπαξε θυμωμένος και την πέταξε έξω τόσο δυνατά, που φοβήθηκαν μὴν την σκοτώσει.

'Αλλά οι γάτες είν' έφτάψυχες κι' η Ζαΐρα εξακολούθησε τη δουλειά της. Έίχε δοθεί αόστηρη διαταγή να την κλείνουν το βράδυ σ' ένα καμαρίνι, με πάντα οι υπηρέτες το ξεχνούσαν, και πάντα η Ζαΐρα έβρισκε τρόπο να ξεφύγει τη φυλακή. Συχνά από τη σκηνή περνούσε κάτω στην πλατεία. «Ενα βράδυ με ανακάλυψε στο πρώτο καθίσματα — φίλος της, βλέπετε, — και, ενώ ήμουν προσηλωμένος στην παράσταση, την αίσθάνθηκα άξαφνα στα γόνατά μου. «Α! καλώς τη!» Την κράτησα, τη χάιδεψα, αλλά σε λίγο ήρθε ο υπηρέτης να μου την πάρει. «Ας τη τοῦ λέω, έδώ δεν κάνει τίποτα» Σκύβει σ' αυτή και μου ψιθυρίζει: «Όλοι την κοιτάζουν... μὴ μὰς την κλέψει κανένας.» Έρριξα γύρω μου μια ματιά. Αλήθεια, όλοι κοιτάζαν

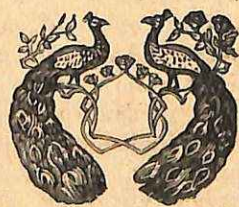
τη γατούλα. «Πάρ' τη!» του λέω. Και την πήρε να την κρύψει απ' τα βλέμματα που την ποθοῦσαν...

'Αλλά δεν τη γλυτώσαμε. Μια μέρα φώναξα τη Ζαΐρα να της δώσω το σαλαμάκι, αλλά Ζαΐρα πουθενά! Μόνο λυπημένα πρόσωπα γύρω μου. Μά τί συμβαίνει; «Δεν το ξέρετε, μου λέει η 'Αλίκη σχεδόν κλαίγοντας; χάθηκε! μὰς την έκλεψαν!» 'Α, τί κρίμα! Μὰς πώς; και χάθηκε στην πλατεία; βγήκε στο δρόμο; ή την πήρε κανένας από τα παρασκήνια; Μυστήριο! Κι' είμαστε άπαρηγόρητοι. 'Αλλά ένα πρωί, πηγαίνοντας στο θέατρο για τη δοκιμή της «Φωτεινής Σάντρου», βλέπω ένα άλλο γατάκι, λίγο πιο μικρό, λίγο πιο σκούρο, αλλά το ίδιο όμορφο και ζωηρό, που περπατούσε περπατώντας σ' όλη τη σκηνή. «Α! τ' είν' αυτό! —Ο διάδοχος, μου λένε, ή μάλλον ή διαδόχισσα της Ζαΐρας! —Γατούλα; —Ναι! —Και ποῦ τη βρήκατε; —Είμαι Κηφισιώτισσα. Τη βρήκαμε άδέσποτη και την περιμαζέψαμε χτες βράδυ που πήγαμε για παράσταση στην Κηφισιά. —Όρα! ο βασιλεύς απέθανε, ζήτω ο βασιλεύς! Και με τί όνομα θά βασιλεύσει στο θέατρο 'Αλίκης; —'Αδάρφιστον ακόμα. —Αυτή λοιπόν θά τη βγάλουμε «Φωτεινή!» λέει η 'Αλίκη.

Η γατούλα ήταν πια βαφτισμένη. Και ξανάρχισε με τη Φωτεινή ή ίδια ιστορία της Ζαΐρας. 'Αγάπες, χάδια, παιχνίδια, λιχουδιές, τρομάρες μὴ χάθει, και καθεξής. Με τη διαφορά πως ή ιστορία αυτή βάζαζε λιγώτερο: 'Υστερ' από τρεις-τέσσερις ήμέρες, έγινε άφρητη κι' ή Φωτεινή. Το μεσημέρι εκείνο, ο υπηρέτης της είχε αγοράσει μαρίδες καί, επειδή ήταν πολλές και θά στομάχιζε, της φύλαξε τις μισές για το βράδυ. 'Ε, ως το βράδυ, Φωτεινή δεν υπήρχε κι' οι μαρίδες πετάχτηκαν. Τί θλιβερό κι' αυτή ή λεπτομέρεια! Γι' αυτό ή 'Αλίκη είπε! «Α, δεν ξαναθέλω γάτα στο θέατρο!» 'Αλλά δε βαρύνετε! 'Εγώ είμαι βέβαιος πως αν ξανατύχη κι' άλλο γατάκι, θά το κρατήσει. Και θά το χόχνη στο θέατρο ως που... να της το κλέψουν. Λέει ποτέ τα ζώα από κει που είναι άνθρωποι;...

Σας αποάξομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΑΡΘΡΟ

(Καθώς σάς είπα στο προηγούμενο φυλλάδιο, ένα παλιό Διαπλάσιον, ο κ. 'Αντ. 'Ιννίνος, δημοσίευσε στον 'Εχθρό της 'Αλεξάνδρειας ένα άρθρο, όπου εξαίρει το διαπλάσιον έργο του κ. Ν. Παπαδοπούλου και του Γρ. Ξενοπούλου. Το άρθρο αυτό είναι τόσο όρατο, ώστε έκρινα ότι πρέπει να το διαβάσετε όλοι. Γι' αυτό το αναδημοσίεω παρακάτω όλόκληρο. — Σ. τ. Δ.)

Δεν υπάρχει άνθρωπος, από το ελληνικό αναγνωστικό κοινό, που θά σάς άπαντήσει άρνητικά, όταν τον ρωτήσετε αν έχει διαβάσει Ξενοπούλου. Ο κορυφαίος αυτός Έλληνας δραματικός συγγραφέας και μυθιστοριογράφος, είναι σε όλους γνωστός, τόσο στον καθηγητή του Πανεπιστημίου όσο και στο φοιτητή, τον γυμνασιόπαιδα ή το μισομορφωμένο κορίτσι του γραφείου. Πόσο όμως από τους θαυμαστές και τις θαυμαστρίες του, που γοητεύθηκαν, συγκινήθηκαν, δάκρυσαν ίσως, διαβάοντας τα βιβλία του, γνωρίζουν τον παιδαγωγό Ξενοπούλου, τον Ξενοπούλου της «Διαπλάσεως των Παιδών»;

Αυτά σκεπτόμουν, ενώ ανέβαινα τα ξύλινα σκαλοπάτια του σπιτιού του κι' αντίκριζα, στο πρώτο πάτωμα, μιάν έπιγραφή, που έλεγε πως εκεί ήταν τα γραμμάτια της «Διαπλάσεως». Πόσες άναμνήσεις των ξένοιαστων παιδικών μου χρόνων δε μου φερε στη θύμησή ή μετάλλινη εκείνη πινακίδα! Προτού μωρό στην είσοδο, στάθιχα λίγο και, συγκινημένος, αναλογίσθηκα περασμένες εποχές, εικόνες της παιδικής ζωής μου, που τόσο συνυφασμένες είναι με το περιοδικό αυτό. Κι' είδα τον έαυτό μου μικρό παιδί να φυλάει κρυφά απ' όλους τις οικονομίες του για να γραφτεί συνδρομητής. Τον είδα με σκυμμένο το κεφάλι, πάνω σ' έναν παλιό τόμο, τα χειμωνιάκια βροχερά δειλινά, να ξημ με τη φαντασία τις παράδοξες περιπέτειες των ήρώων του 'Ιουλιού Βέρν, κι' άλλους, μ' άδημονία να προσμένει τον διανομέα που θά του φερε το αγαπητό διπλωμένο φυλλάδιο.

Όταν, σε λίγο, έσφιξα το χέρι του κ. Νικ. Π. Παπαδοπούλου, ο οποίος είναι ο ίδρυτής και διευθυντής του μοναδικού αυτού παιδικού περιοδικού, αίσθανθήκα, άτενίζοντας το φωτεινό του χαμόγελο και την έξυπνη, γέρινη μορφή του, κάτι σά δέος και σεβασμό να μου γεμίσει την ψυχή. Μπορώ μου στεκόταν ένας θαλερός άσπρομάλλης γέρος που, πενήντα τέσσερα όλόκληρα χρόνια, αγωνίστηκε κι' αγωνίζεται πλάθοντας χαράκιτρες, μορφώνοντας και διαπαιδαγωγώντας, με τον τεχνιότερο τρόπο, τρεις ως τώρα γενεές 'Ελλήνων. Όσοι γνωρίζουν πόσο δύσκολο πράγμα είναι ή τακτική, συνεχής έκδοση στην 'Ελλάδα ενός εντύπου, μπορούν να σχηματίσουν μιάν μικρή ιδέα για την ψυχική δύναμη αυτού του ανθρώπου, που από το 1879 άφιέρωσε τη ζωή του στο έργο του. 'Αλλ' ο άθλος αυτός κατορθώθηκε μονάχα επειδή ο κ. Παπαδοπούλος έπίστευε. 'Η πίστη του, για το σκοπό που είχε χαράξει στη ζωή του, ήταν σταθερή κι' ακλόνητη. Έτσι, παλεύοντας με όλες τις δυσχέρειες, που του παρουσιάζονταν —τόν καιρό τοῦ αποκλεισμού ή «Διαπλάσεως», μολονότι τυπωνόταν σε στρατσάχαρο και σ' ένα μισό μόνο φυλλάριο, εξακολούθησε να εκδίδεται —κατόρθωσε να μὴ σταματήσει

ούτε στιγμή την παιδαγωγική της δράση.

Ο κυριώτερος, όμως, συνεργάτης κι' έμπυκωτής του στο κολοσσιαίο, θά έλεγα, αυτό έργο, στάθηκε ο κ. Γρηγ. Ξενοπούλου, που με τις έλκετες μεταφράσεις του, τα διηγήματα και λοιπά δημοσιεύματά του, προμήθευσε στα παιδιά και στους νέους την πιο διαλεκτική πνευματική τροφή.

Η εδύγεια του συγγραφέα της «Στέλλας Βιολάντη» σκαλώνει τον συνομιλητή του. Δυστυχώς δεν μπόρεσα να τον δω παρά λίγα μόνο λεπτά. Καθισμένος μπρος στο μικρό του γραφείο, μ' άκουε με μιάν συμπαθητική απλότητα, που είναι το χαρακτηριστικό των αληθινά μεγάλων. Για μιάν στιγμή κοίταξα το γραφείο του, τα έπιπλα και τις έταξερές με τα βιβλία, όλα τ' άψυχα εκείνα πράγματα που, χρόνια τώρα, παραστέκουν, μάρτυρες βουβοί, στην έρωτελασία της παραγωγικής του εργασίας. Και τότε, τα άπερίτητα εκείνα πράγματα, έται καθως έμνησκαν γύρω από τον άκούρσοτον εκείνον τεχνίτη του λόγου, μου φάνηκαν πιο συμπαθητικά, σαν περιτυμένα με μιάν άγνα αϊγλής.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΙΝΝΙΝΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΡΦΑΝΟΥΛΙ

Γεννήθηκες τ' Αύγουστου μιάν αυγή, Ξανθό μου άγγελουδάκι, γαλανό: Οι άγγελος σε φέρανε στη γή Σάν σβύναν τ' άστρ' από τον οὐρανό.

Μεγάλωνες, λουλούδι χαρωπό, Με της μαννούλας τ' άγλυκά φιλιά, Τά λόγια της έμοιάς με σκοπό, Μ' όλόθερη φολίτσα ή άγκαλιά.

Μ' αλίμονο, ή μοίρα σου ή σκληρή Σοῦ πήρε τη μαννούλα, μιάν βραδυά, Σ' άφησε στην όρφανία την μικρή, Φαρμάκι για τη δόλια σου καρδιά.

Κι' εσύ, μ' ένα χαμόγελο γλυκό, Μικρούλι, παίζεις μ' όσους άγαπάς. Κι' όμως... γιατί είσαι μελαγχολικό; Μὴ θέλεις στη μαννούλα σου να πᾶς; *Άγράμπελη*

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΡΑΒΙΟΥ

Βρισκόταν εκεί για πάντα ο «Άγιος Νικόλαος», μόνος κι' έρημος με μόνη συντροφιά τη θάλασσα. Που τα κύματα της έρχονταν κι' έβρεχαν την άκρη της καρίνας του, και τα νυχτοπούλια που φύλιαζαν στο έρημο κατάστρωμά του. Παράξενη ή ιστορία του.

Ήταν κάποτε δυο άδελφια, τα πιο αγαπημένα του νησιού. Μια μέρα αποφάσισαν να κάνουν μιάν έπιχείρηση, βάλανε μαζί τα χρήματα τους και τὰ δώσανε για να τους φτιάξουν ένα όρατο καράβι.

Όταν, ύστερα από κάμποσο καιρό, έτοιμα πιά, αποφάσισαν να το ρίξουν για πρώτη φορά στη θάλασσα, όλο το νησί κοτέθηκε στην άκρογιαλιά για να το θαυμάσει.

Μά του άξιζε! Ήταν ένα θαυμάσιο

ζωής, όλ' αυτά πραγματεύονται με αληθινή τέχνη και στο συνθημένο μοναδικό του κ. Ξενοπούλου όφους. Γι' αυτό είμαι της γνώμης, πως αν εκδιδόντανε μερικώς από τις 'Αθηναϊκές αυτές 'Επιστολές σε ξεχωριστούς τόμους, θ' αποτελούσαν θαυμάσια σχολικά αναγνώσματα, τόσο στην καθάρευσά —γιατί σ' αυτήν τη γλώσσα είναι γραμμένες οι παλιές— όσο και στη δημοτική, που τόσο όρατα τη γράφει.

Η εδύγεια του συγγραφέα της «Στέλλας Βιολάντη» σκαλώνει τον συνομιλητή του. Δυστυχώς δεν μπόρεσα να τον δω παρά λίγα μόνο λεπτά. Καθισμένος μπρος στο μικρό του γραφείο, μ' άκουε με μιάν συμπαθητική απλότητα, που είναι το χαρακτηριστικό των αληθινά μεγάλων.

Για μιάν στιγμή κοίταξα το γραφείο του, τα έπιπλα και τις έταξερές με τα βιβλία, όλα τ' άψυχα εκείνα πράγματα που, χρόνια τώρα, παραστέκουν, μάρτυρες βουβοί, στην έρωτελασία της παραγωγικής του εργασίας. Και τότε, τα άπερίτητα εκείνα πράγματα, έται καθως έμνησκαν γύρω από τον άκούρσοτον εκείνον τεχνίτη του λόγου, μου φάνηκαν πιο συμπαθητικά, σαν περιτυμένα με μιάν άγνα αϊγλής.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΙΝΝΙΝΟΣ

καράβι, όρατα φτιασμένο και βαμμένο. Το μέρος που έμεινε έξω απ' τη θάλασσα, ήταν γαλάζιο σαν κι' αυτή όταν είχε γαλήνη και τ' άλλο καφετί. Τα κατάρτια του, ψηλά-ψηλά, καμάρωναν καθως κουνιόνταν μόλις από μερικά έλαφρά κυματάκια. Στην πρόμη του φάνταζε γραμμένο με μαύρα μεγάλα γράμματα το όνομα «Άγιος Νικόλαος». Έμοιάς όλο μαζί σά νυφούλα που για πέπλο είχε τα κατάρτια πανιά.

Γνώρισε ο «Άγιος Νικόλαος» κείνη την εποχή τις πιο όρατες μέρες της ζωής του. Έίχαν πενήτε-ξή ταξίδια κουβαλώντας σάκι ή άλευρι. Μά μια μέρα, ενώ τόδεσαν, στο γυρισμό από ένα ταξίδι, στην άμμουδιά, τα κατάρτια τα δυο άδελφια για πρώτη φορά στη ζωή τους, με αττία τα στάγια. Ήταν πρώτη, μά όχι και τελευταία φορά: μιάν που κάνανε την άρχή, τα κατάρτια κάθε μέρα, ως που χωρίστηκαν.

Χωρισμένοι καθως ήταν, δε σκέφτηκαν πως μπορούσε έστω κι' ο ένας να ταξιδεύει τον «Άγιο Νικόλαο», αλλά και για να ζημιώσει ο ένας τον άλλο, δε θέλησαν καν να τον πουλήσουν.

Κι' έμεινε εκεί δεμένος στην άκροθαλάσσια, ο μισός μέσα στο νερό κι' ο άλλος μισός στην άμμουδιά!

Περίμενε, περίμενε, αλλά κανένας δεν δεχόταν να ταράξει τη μοναξιά του. Ο κόσμος όλος το φοβόταν, έπειδή έλεγαν πως αυτό το καράβι, αν κι' ένα άψυχο πράγμα, είχε κάνει τ' άδελφια να τα κακοθυώ! Κανείς δεν είχε βάλει χέρι επάνω του, δεν του είχαν κλέψει ούτε ένα κομμάτι ξύλο. Το θεωρούσαν γροσουύζικο!

Και περίμενε. Έίχαν πια ξεβάψει τα χρώματά του κι' είχε αρχίσει να σαπίζει. Μια νύχτα βροχερή, τα κατάρτια του, σάπια πια, έγειραν και πέσανε κομμάτια ξύλα πέφταν από πάνω του,

είχε χαθεί· αλλά στο μεταξύ δημοσιεύθη-
κε· εγώ, που τό είχα ξεχάσει, σου τό ε-
νέκρινα και για δεύτερη φορά! σε τέ-
τοιες περιπτώσεις, πρέπει να σημειώνε-
τε στο χειρόγραφο, από πάνω: «στέλ-
λεται εκ νέου».) Ρεζεντά (θα μου γρά-
φης τουλάχιστο τώρα που γύρισες απ' τό
βουνό;) 'Ατθίδα (έστέιλα·) Κεφαλλονι-
τοπούλαν κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολές έλαβα μετά την 15
Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 266ου Διαγωνισμού Λύσεων.
ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου είναι δεκταί μέ-
χρι της 30 Νοεμβρίου.

504. Δεξιόγραφος

Σε κάποια πρόθεση κοντά
Τό πρόσωπό σου βάζεις
Κι' ένα βιβλίο απ' τό ιερό
Στήν εκκλησιά διαβάσεις.
Λευκή Καμέλια

505. Συλλαβογράφος

Τί περίεργο κι' αυτό!
Νά σās κάνουν φαγητό
Τοία σύμφωνα μονάχα.
'Αλλά θά τά βρής τάχα;
Πολυβώτης

506. Μεταγραμματισμός

Βγάλε Νί και βάλε Μί
Και θά κάμης στή στιγμή
'Από πόλη, ή και βουνό,
Πάλι ένα βουνό τρανό.
Τρελλαντώνης

507. 'Αναγραμματισμός

Πέντε μόνο έχει στοιχεία
Και παράξενη ιστορία
Που ή Γραφή μās διηγείται.
Τώρα, έξυπνοί μου λύται,
'Αν τον αναγραμματίσετε.
'Αργοναυτή θάντικρύσετε,
Γαρζάν

508. Δικτυωτών

***** = Μυθογράφος
***** = Νήσος Εύρωπαϊκή
***** = 'Αρχαία πόλις
***** = 'Εργαλείον
Και καθέτως τά ίδια.
'Ελληνικόν 'Ιδεώδες

509. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 = 'Αρχαίος βασιλεύς
2 3 3 2 5 = Αί Μούσαι
3 5 6 7 = 'Ιερόν
4 5 1 5 = Ζών
5 1 3 6 7 = Ζών ... τρυφερόν
6 3 6 1 5 = Τό έχει κάθε πράγμα
7 2 4 5 7 = Μετεωρολογικόν
Κερκυραϊκό 'Ακρογιάλι

510-514. Μαγικός Φθόγγος

Τή ανταλλαγή ενός γράμματος εκά-
στης των κάτωθι λέξεων δι' ενός φθόγ-
γου της βυζαντινής μουσικής, πάντοτε
του αυτού, να σχηματισθούν άνευ ά-
ναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:
'Αρατος, έρμος, άλος, άπτω, έφέτος.
Νυφούλα τ' Ούρανού

515. 'Ακροστιχίς εκ Φωνηεντόλιπον

Τά φωνηεντόλιπα αυτά θά συμπλη-
ρωθούν δι' ενός και του αυτού φω-
νήεντος, άπαξ ή δις επαναλαμβανομέ-
νου εις εκάστην λέξιν, τά δε άρχικά
τών σχηματισθησομένων λέξεων θάπο-
τελούν μεγάλην εορτήν.
'Απολλών Σ. 'Αντωνίου

516. Φωνηεντόλιπον

δς - ργ!

Γιούλης 'Ανθης

517. Γριζφος

vo	vo	Π	Π
vo	τ'	μ'	θ' ού.
το	vo	Π	Π
vo		Π	

Σύλλογος «Οί 'Ανεμοί»

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευματ. 'Ασκήσεων του φύλλου 29

334. Τρίαινα (τρι[α], ξν[α]). — 335. Νίκαια (νί, και, α). — 336. Είς-ρίς. — 337. 'Αηρ-'Ηρα. — 338. ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ ('Ελενος, λίνον, σελίς, τέννις, Ιβίς, νό-
σος, οίνος). — 339. ΚΑΡΤΕΣΙΟΣ-ΜΕΣ-
ΣΑΛΙΝΑ (ΚάΜηλος, 'Απελλής, ΡωΣ-
σία, ΤιΣαμφόνης, 'Επαμεινώνδας, Σο-
λομών, 'Ισις, ΟίΝος, Σταυρός). — 340. Νηρεός, Θέτις, 'Εριμής, 'Απόλλων, 'Α-
θηνά, άρχαίοι θεοί. — 341. 'Απορώ και
έξίσταμαι (από ρω κε, έξ εις τά, μέ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—553]

Λεβάντα, στή γιορτούλα σου τίς πιό ό-
λόθερμες εύχές. Με γνωρίζεις;

Γιούλικα

[ΑΓ'—554]

Αγκάθι, Ζάν Μυρά, τετραδιάκια έ-
στειλα πρό πολλού. Δέν έλάδατε;
'Ατθίς

[ΑΓ'—555]

Παιδιά! Περιμένω ύποστήριξη διαγω-
νισμού μου. Θέλω ν' αλληλογραφή-
σω με Μεγάλη Τάξη. Στείλατε πρώτοι τε-
τραδιάκια! Δ/οις: (ΑΓ'—499). Δανάη

[ΑΓ'—556]

Πρωτοπαίνοντας στο μυρωμένο σαλο-
νάκι της Διαπλάσεως, χαϊρετώ όλους
-ες. 'Αλληλογραφώ με όλους-ες κάτω των
11 έτών. Δ/οις: Στ. Μιχ. Εβλάμπιον, 'Ε-
κάλη-'Αττικής. διά:

Δάφνης Στέφανος

[ΑΓ'—557]

Χλόη, έχεις μεγάλο λάθος· ό Καπε-
τάν Φάντασμα κι' εγώ δέν είμεθα
διόλου μαζί με την Γιόλα και ούτε σου
χομόγελούσαμε· άκουσες; Νέλσων

[ΑΓ'—558]

Ονειροπλήχτρα, πάντως όχι γύρω ά-
πό του σπιτιού μου τάς παρόδους.
Νέλσων

[ΑΓ'—559]

Νάτ Πίγκερτον, ντροπή σου να άνα-
καλύπτεις άνυπεράσπιστα κορίτσια·
άν σου βαστά, ανακάλυψε έμένα.

'Αρσέν Δουπέν

[ΑΓ'—560]

Ελπίς, γράψε μου διεύθυνσή σου, γιατί
τήν έέχασες.

'Αντινέα

[ΑΓ'—561]

Ικάδιρυπς, ποια ή Δ/οίς σου; Συγγνώ-
μην για την άργοπορία.

'Αλκυονίς. Γαλιάνδρα

[ΑΓ'—562]

Διακόπτω προσωρινώς ανταλλαγήν Μ.
Μυστικών.

'Αλκυονίς

[ΑΓ'—563]

Παρατείνω για ένα μήνα τον Διαγωνι-
σμό που προκήρυξα (ΑΓ'—483). Πε-
ρισμένω από όλους σας.

Χρυσή Πεταλούδιτσα

[ΑΓ'—564]

Ο ΣΑ Διαπλάσπουλα-λες της Θεσσα-
λονίκης, που δέν πέρνουν τό «Μακε-
δονόπουλο» μου στείλουν ένα τετραδιάκι,
θα τους γράψω συνηρομητάς στο «Μακε-
δονόπουλο» δι' ένα τρίμηνο δωρεάν. Πε-
ρισμένω απ' όλους-ες. Γράψτε: «Μακεδο-
νόπουλο», Π. Π. Γερμανού 13, Θεσσαλο-
νίκη, διά
Δουξ του Ράιχστατ

[ΑΓ'—565]

Ενα γραμματάκι από ευγενικά Διαπλά-
σπουλα-ες, άνω των 16 έτών, θα μ'
εύχαριστούσε. 'Οριέττα, Τάσο Δούζη,
Φραϊλνχ, αλληλογραφούμε; Δ/οις: Ρέξ
Μπέλλ, c/o L. C. M. P., Κτήμα Πάφου
Κύπρου. Ρέξ Μπέλλ

[ΑΓ'—566]

Πορτραίτο Μίνυ-Μάως: 'Ανάστημα
3 7/8 του πήχεως. Σπαγέτο σωστό.
Κάνει έντύπωση περιηγητριάς πεζοπόρου.
Θέλει να κάνη την ρωμαντική, αλλά δέν
είναι. Τό σύνολόν της: ή εφεύρεσις του άει-
κινήτου.
Σφιγξ—Μαγκαλύ

[ΑΓ'—567]

Αντινέα, γιατί δέν άπαντάς; Περιμέ-
νω. 'Ελπίς

[ΑΓ'—568]

Ναπολιτάνα, άν ήξερε ή Διάνα...
ποιά είσαι!! Νά τό πώ;;

Χρυσάφενια Δύσις

[ΑΓ'—569]

Διαπλάσπουλα, ιδρύομεν «Σύλλογον
'Ιδιοτρόπων». 'Οστις θέλει να γίνη
μέλος άς γράψη. Διάδα Τασίαν Τσουκαλά,
διά 'Υπερασπιστήν της Πατρίδος, Κα-
νακάρη 37, Πάτρας.

[ΑΓ'—570]

Διαπλάσπουλα, ανταλλάσω κάρτες,
προτιμώ τοπία. Γιό-Γιό, ανταλλά-
σομε Γραμματόσημα; Δ/οις: Διάδα Τα-
σίαν Τσουκαλά. Κανακάρη 37, Πάτρας,
διά: 'Υπερασπιστήν της Πατρίδος

[ΑΓ'—571]

Αζαΐς, Τσούχτρα, Κυρά Φροσύνη,
αλληλογραφούμε;

'Υπερασπιστής της Πατρίδος

'Ελληνοπούλα

[ΑΓ'—572]

Λυσόχαρτο, δέν θά ήθελες να αλληλο-
γραφούμε; Μυστηριώδης

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893) από
τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν
άκόμη μόνον οι έξις τρις: 7ος, 14ος,
και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, τα-
χυδρομικώς δε άποστελλόμενος δρχ.
28,50 διά τό 'Εσωτερικόν και δρχ.
40 διά τό 'Εξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1932), από
τους έκδοθέντας 39 τόμους υπάρχουν
οί 38 (διότι ό του 1918 έχει εξαντλη-
θή). Έκ τούτων, οι μέν Τόμοι των έ-
τών 1894 — 1928 τιμώνται έκαστος άρ-
ραφος δρχ. 80 και ραμμένος δρχ. 85.
Οί δε Τόμοι του 1929, 1930, 1931 και
1932 τιμώνται έκαστος άρραφος δρχ.
110 και ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου
προσθετέα εις τά άνω τιμάς: Διά τό
'Εσωτερικόν δρχ. 5 ό άρραφος και δρχ.
15 ό ραμμένος, διά δε τό 'Εξωτερικόν
δρχ. 35 είτε άρραφος είτε ραμμένος.
